

[Ministeren for handel, industri og søfart.] og hør, kaffeerstatning og elektriske varmeovne; lad mig nævne nedlæggelsen af ca. 15 nævn og udvalg; lad mig nævne udvidelser i eksportfrilisterne, i importfrilisterne og de nye forslag til yderlig kraftig udvidelse heraf. Lad mig også nævne de 310 prisordninger, vi arvede fra venstres regeringsperiode, hvoraf i dag kun godt 100 er tilbage.

Venstre har på disse områder smukke teorier om, hvad partiet gerne ville have gjort — men venstre-regeringen gjorde det ikke. Det praktiske arbejde med hensyn til restriktionernes afvikling i forsvarligt tempo er udført af den nu siddende regering.

Det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft anførte, at ophævelsen af franskbrøds- og hvedemelsrationeringen samt af tekstilrationeringen havde medført nedgang i forbruget. Meningen med denne påstand var vel at tilkendegive, at disse rationeringer burde have været ophævet på et tidligere tidspunkt. Desværre for det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft er hans argument forkert.

Franskbrødsforbruget og hvedemelsforbruget har i det år, der er forløbet siden rationeringens ophævelse, ligget på ikke mindre end det dobbelte af forbruget i sidste høstår.

Om hvad tekstilomsætningen angår, så ved enhver, der har kontakt med denne branche, at salget for visse beklædningsvarers vedkommende har ligget en hel del højere efter rationeringens ophævelse end i de samme måneder året før.

I valget af tidspunktet for de enkelte rationeringsophævelse har regeringen fulgt en ganske bestemt politik, nemlig den, at der først sørges for, at vareforsyninger er tilstede i nogenlunde tilstrækkeligt omfang til at dække behovet, hvorefter rationeringen ophæves.

At ophæve en rationering, før der er tilstrækkeligt med varer, tjener hverken forbrugernes eller de handlendes interesse. Vi kender tilstrækkeligt den situation fra krigens år. En situation, hvor de knappe varer forsvinder bort fra hylderne og sælges under disken, hvor forbrugerne må stå i kø eller må trygle den handlende om at få del i de knappe varer, til lige stort ubehag for begge parter, og hvor fordelingen af de knappe varemængder uvægerlig bliver uretfærdig. Spørg blot de danske husmødre, hvorledes det havde set ud, hvis tekstilrationeringen var blevet ophævet f. eks. for et år siden på et tidspunkt, da der hverken fandtes lagner eller andre hvidevarer i blot nogenlunde tilstrækkeligt omfang — ja, hvor blot det at få en stump bomuldsstof til en damekjole næsten var mere end et mirakel. Lige så for-

kert det ville have været at ophæve rationeringen dengang, lige så rigtigt var det at lade den falde i sommer, da det var lykkedes at rette forsyningsforholdene i vejret på alle disse områder.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard nævnte een af de besværlige rationeringer, der endnu står tilbage, nemlig kravet om aflevering af rationeringsmærker for smør og margarine på restaurationer og i markendetier. Jeg kan love det ærede medlem, at regeringen har under meget velvillig overvejelse, at disse besværligheder kan være fjernet, inden turist sæsonen begynder næste sommer.

Flere af de ærede ordførere var inde på det vidtgående forslag til frigørelse af ialt ca. 30 pct. af importen, som regeringen har udarbejdet. Da sagen i morgen skal behandles i rigsdagens vareforsyningsudvalg, er det upraktisk at kommentere det nærmere nu. Jeg forstod dog, at det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft er modstander af industriens standpunkt og nærmest ubetinget tilhænger af grosserernes — ja, at de konservative endog i denne sag vil gå videre end grossererne. Det forekommer mig at være en ganske interessant iagttagelse.

Det ærede medlem hr. Viggo Starcke havde i denne forbindelse en oplysning om, at Frankrig havde ophævet importrestriktionerne for 55 pct. af sin samlede import fra 13 lande. Jeg ved ikke, om det ærede medlems tal er rigtige. Derimod ved jeg, at den nylig iværksatte britiske friliste kun omfatter 3—4 pct. af Englands samlede 1948-import, hvorimod de danske forslag skaber friere vilkår for ialt ca. 30 pct. af Danmarks samlede 1948-import. De danske forslag er ligeledes mere vidtgående end de tilsvarende norske og svenske.

Af handelspolitiske problemer iøvrigt nævnte det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard spørgsmålet om, hvorvidt Danmark kan anvende Marshalldollars til køb af korn og foderstoffer i Canada og Sydamerika. Foreløbig er en sådan tilladelse kun givet England, men regeringen arbejder naturligvis på at skaffe Danmark samme ret.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard nævnedes også ønsket om en større samhandel med Østeuropa. Dette ønske deles fuldtud af regeringen og har også givet sig udslag i praktiske resultater. Lad mig nævne, at medens den dansk-sovjettiske aftale for 1947—48 omfattede en import på 100 mill. kr., planlægger 1948—49-aftalen med tillæg en import på 180 mill. kr. På samme måde omfattede den dansk-polske aftale for 1947